

Lliriet, alqueria de (HIST)

Una característica de l'ocupació musulmana del territori que passà posteriorment als cristians és l'existència d'alqueries, citades en moltes cartes de Poblament medievals. Per exemple, a la Carta de Poblament de Bernat de Sarrià de 1325 se citen pel seu nom les alqueries de l'Albir, dins del terme de Benidorm i la d'Albalat dins de l'actual terme d'Altea; a més es diu que es podran edificar altres alqueries dins del terme municipal de Benidorm i que sempre estaran sotmeses a la seua jurisdicció. Per altra banda Bernat de Sarrià estableix que les alqueries constituïran una regalia senyorial, és a dir, que la seua creació i explotació li pertanyien en exclusiva, tot reservant-se el dret a llogar la seua explotació.

L'alqueria era una institució que els cristians havien rebut dels musulmans tot conservant la seua estructura. Estava formada per un nucli de residència i al seu voltant unes terres de conreu, tant de regadiu com de secà. La zona residencial es caracteritzava per estar tancada per un mur i defensada per una torre. Incloïa, a més, forns, molins, almàsseres i tot el que era necessari per a la transformació dels productes agrícoles. Els seus propietaris podien ser absentistes, tot residint a la ciutat, i les terres eren cultivades per jornalers. Les alqueries depenien d'un nucli de població més important.

Com a conseqüència de la conquesta cristiana moltes d'aquestes alqueries foren arrabassades als seus propietaris musulmans i lliurades a cristians. Tal és el cas de l'alqueria de Lliriet. Posteriorment, algunes es convertiren en poblacions i ciutats i són fàcils d'identificar-les; d'altres, però, han desaparegut i per aquesta causa no sempre és possible identificar totes les que s'anomenen en les cartes de poblament, com per exemple, Carpeda.

Pel que fa a Benidorm, l'alqueria de Lliriet és important perquè es tracta del primer nucli de població medieval documentat dins del queal actualment es troba el terme municipal. Sembla que en el moment de la conquesta Benidorm no existia

encara com a poble, perquè no se cita al *Llibre del Repartiment* i la primera menció que se'n fa als documents és molt posterior. En canvi, en el moment de la conquesta sí que es nomena l'alqueria de Lliriet. Segons consta a l'esmentat *Llibre del Repartiment*, tenim les donacions de l'alqueria de Lliriet, datades el vint de juliol de 1249. Pere Gual de Villamayor i altres quatre pobladors reberen l'alqueria, que fitava amb els termes de Polop, Finestrat, Sanxet i la mar. Sanxet és actualment una elevació i una partida, situat al nord del Ponoch, dins del terme municipal de Benimantell.

Els cinc pobladors cristians en reberen cases i terres: Pere Gual 4 jovades, unes 12 hectàrees i els altres quatre pobladors 3 jovades, o siga unes 9 hectàrees cadascun. El sòl era de bona qualitat i disposava d'aigua en abundància. Les terres estaven lliures de càrregues senyorials perquè havien estat atorgades per *hereditatem francham*.

Ho desconeixem pràcticament tot sobre aquests primers repobladors cristians. No sabem si treballaven directament la terra o amb jornalers o si l'arrendaven. Segons P. Guichard la major part de les terres de les alqueries pertanyien a petits i mitjans propietaris que vivien prop de les seues terres i no a les ciutats. Per tant, la seua situació seria, amb tota probabilitat, força dura i perillosa pel fet de ser una minoria envoltada de musulmans descontents. La revolta de 1276 agreujaria la seua situació. Hinojosa diu que es pot suposar amb molt de fonament que una bona part d'ells se n'anirien a altres llocs menys hostils. En tenim una prova en el cas d'Altea, que va haver de ser repoblada de bell nou el 1279. Fins a la Carta de Poblament de 1325 no tenim proves de l'existència de pobladors cristians a Benidorm.

L'alqueria de Lliriet va continuar com a nucli dispers de Benidorm. Al segle XIX es va fer famosa perquè va residir-hi Joan Thous i Carrera, important polític local que va ser denominat *el solitari de Lliriet*. L'any 1960 encara tenia 21 habitants.